Redacţiunea, Administraţiunea şi Tipografia:
BRAŞOVU, piaţa mare Nr 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri.
Braşovu, piaţa mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannenberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Preţul inserţiunilorŭ: o seriă garmondu pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LII.

„Gazeta" iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România şi străinătate
Pe unŭ anu 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Braşovŭ:
la administraţiune, piaţa mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe şése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ şi inserţiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 59. Braşovŭ, Lunĭ, Marţĭ 14 (26) Martie 1889.

Braşovŭ, 13 Martie v.

Suntŭ pline colónele fóiei maghiare guvernamentale din Cluşiu de laudele ce le aduce faimosului fişpanŭ alŭ comitatului Bistriţa-Năsĕudŭ, br. Banffy, pentru activitatea, ce a desvoltat'o timpŭ de cincĭ anĭ ca comisarŭ regescŭ peste fondurile grăniţerescĭ năsĕudene.

Acum desfiinţându-se comisariatulŭ regescŭ, se pretinde că acesta este a se mulţămi numai „situaţiunei îmbucurătóre", ce a creat'o Banffy Năsĕudenilorŭ, pe carĭ i-a succesŭ a-i „mulţumi" şi ai „îmblândi", aşa că adĭ nu mai e nicĭ unŭ „periculŭ" şi Banffy póte porunci mai departe şi fără de a mai purta titlulŭ de comisarŭ regescŭ.

Ca sĕ vĕdă cetitorii noştri mai cu deamĕruntulŭ cam de ce feliu e „situaţiunea îmbucurătóre", ce li s'a creatŭ Năsĕudenilorŭ de către br. Bánffy şi ca sĕ se convingă cum i-a „mulţumitŭ", publicămŭ adĭ la loculŭ acesta unŭ importantŭ articulŭ, ce l'amŭ primitŭ din acea parte, ér pentru mâne ne reservămŭ a da şi portretulŭ acestui năsdrăvenŭ fişpanŭ şi agentŭ alŭ maghiarismului violentŭ:

De pe Someşŭ, Martie 1889.

Cea mai nefericită óră pentru poporaţiunea română din fostulŭ districtŭ alŭ Năsĕudului este aceea, în care a luatŭ frênele guvernării comitatului B-Năsĕudŭ br. Desideriu Banffy.

Era despotismului acestui comite va fi una din cele mai triste în analele poporului românŭ de pe Valea Someşului, Bârgăului şi Şieului, în care noţiunile: comisariatŭ regescŭ, curatoratŭ de pădurĭ, planurĭ de economisare, şcóle poporale şi mai pe susŭ de tóte procesulŭ cu familia Kemenyi vorŭ fi totŭ atâtea capitulurĭ scrise cu litere negre.

După introducerea comisariatului lucrulŭ celŭ dintêiu alŭ comitelui, în calitate de comisarŭ, fû de a'şĭ institui o comisiune pentru administrarea fondurilorŭ, în care elŭ sĕ aibă majoritatea.

Pe acéstă comisiune o învestesce cu o mulţime de drepturĭ, carĭ după usulŭ vechiu se ţineau de agendele comitetului, alŭ căruia cercŭ de activitate ilŭ reduce aprópe la zero. De limbă oficială declară pe cea maghiară.

Opresce folosirea atributului „grăniţerescŭ" din tóte hârtiile, ér scólelorŭ normale şi triviale susţinute din fondurile şcolastice centrale li-se răpesce numele şi caracterulŭ confesionalŭ şi se învestescŭ cu numele de *scóle fundaţionale*, cu *caracterŭ de scóle comunale* şi pe învĕţătorii dela aceste şcóle prin ordinaţiune îi silesce sĕ intre în şirulŭ membrilorŭ reuniunei învĕţătoresci generale comitatense, deşi aceştia erau deja membri ai reuniunei „Mariane" încă de pe la anulŭ 1872.

Acum mai de curêndŭ ni-se presintă comisarulŭ c'unŭ statutŭ pentru aceste fondurĭ, în sensulŭ căruia administrarea fondurilorŭ şcolastice centrale şi de stipendie din Năsĕudŭ este a se conduce de unŭ comitetŭ, în care va alege representanţa fiă-cărei comune câte unŭ membru, apoi se alegŭ respective se numescŭ la propunerea comisarului 12 membri ai congregaţiunei. Ministerulŭ mai numesce unulŭ după gustulŭ sĕu şi unŭ membru ilŭ numesce episcopulŭ.

Se va alege apoi din membrii comitetului o comisiune administrătóre, în care firesce vorŭ fi membri şi amploiaţii de administraţiune.

De beneficiile fondului se vorŭ bucura copiii, carĭ studiază, din cele 44 comune, resp. 45 cu Coşna.

Alegerile de membri pentru noulŭ comitetŭ s'au şi întêmplatŭ deja prin tóte comunele, din partea representanţelorŭ comunale; singurŭ representanţa comunităţii Năsĕudŭ în majoritate a declinatŭ dela sine acéstă onóre, sub cuvêntŭ, că o representanţă comunală politică nu póte sĕ aibă nimicŭ comunŭ, ca atare, cu nisce fondurĭ şcolastice de caracterŭ privatŭ şi aşa a aflatŭ lucru justŭ şi resonabilŭ a nu alege.

Singurŭ din trăsurile aceste apare, că s'a atentatŭ în modŭ sistematicŭ la numele de Românŭ, la atributulŭ de grăniţerĭ, la confesionalismŭ şi mai pre susŭ de tóte apare, că averea esclusivă a foştilorŭ grăniţerĭ, respective a următorilorŭ legalĭ a acestora e declarată de unŭ bunŭ comunŭ alŭ totalităţii locuitorilorŭ celorŭ 45 comune; ér administraţiunea ei, în forma acésta, e depusă în mâna unei corporaţiunĭ, care nu e eflusulŭ voinţei esclusive a poporaţiunei grăniţeresci din acestŭ ţinutŭ, a cărei protopărinţĭ şi părinţĭ au bătutŭ ţĕrile, ca ostaşĭ cu hainele lorŭ, şi au sângeratŭ de atâtea şi atâtea-orĭ pe câmpurile de bătaiă, câştigându-şĭ astfelŭ acele fondurĭ.

Se nasce acuma întrebarea, că ómenii aleşĭ de cele 44, respective 45 comune, fi-vorŭ aplecaţĭ a-se constitui în comitet administratorŭ de fondurile şcolastice centrale pe basa unui statutŭ, care tractézá unŭ bunŭ privatŭ ca pe unŭ bunŭ comunŭ, pe basa unui statutŭ, care póte eşi din mâna comuniştilorŭ, nu însĕ din mâna constituţionaliĭorŭ, atuncĭ, când ei nu cunosceau cuprinsulŭ draconicŭ alŭ acelui statutŭ pe timpulŭ alegerei lorŭ?

Aşa credŭ eu, că fiă-care alesŭ trebue sĕ fiă în clarŭ cu rĕspunsulŭ la acéstă întrebare, pe când va alerga la şedinţele de constituire ce se vorŭ ţine în timpulŭ celŭ mai de aprópe în Năsĕudŭ.

Şi decă nu, atuncĭ ce paşĭ arŭ fi de întreprinsŭ?

*

Inainte de instituirea comisariatului esista în Năsĕudŭ o comisiune silvanală, care supraveghia administrarea pădurilorŭ nefericitelorŭ comune grăniţeresci.

Acéstă comisiune costa la anŭ 3000—4000 fl. Cu venirea comisariatului se nimicesce acésta comisiune şi se înlocuesce prin curatorate de pădure, a cărorŭ susţinere se urcă pe anŭ la colosala sumă de 60.000 fl.

La suma acésta contribue în proporţiunea pădurei fiă-care comună. Şi fiind-că, în cele mai multe comune, pădurile nu aducŭ atâta venitŭ, câtŭ sĕ-şĭ pótă acoperi tangenta ce se vine pentru curatoratŭ, aşa comunele suntŭ nevoite a stórce împrumuturĭ — carĭ firesce se aprobă fără greutate de către autorităţĭ în sarcina pădurilorŭ.

Comunele, carĭ potŭ vinde pădurĭ le vêndŭ, ca sĕ'şĭ acopere tangenta silvanală, spre ajutorarea propriă nu le rĕmâne nimicŭ; carĭ nu, cum am disŭ se cufundă în datorii, pentru susţinerea unei instituţiunĭ, care nu aduce mai nicĭ unŭ folosŭ practicŭ relativŭ cu spesele de susţinere.

Consecinţele vorŭ fi, că în urma urmelorŭ comunele se vorŭ îndatori mai multŭ decâtŭ face preţulŭ pădurilorŭ, carĭ vorŭ trebui sĕ se vêndă, ér comunele sĕ se liniştéscă cu gândulŭ durerosŭ, că au avutŭ pădurĭ, şi sĕ strige, că mai bine le era, de nu le aveau.

Au se mai îndoiesce cineva, că sfêrşitulŭ are sĕ fiă acesta, când singură comunitatea Telciu a împrumutatŭ 20.000 fl. în contulŭ pădurilorŭ?

Spesele causate cu susţinerea unui personalŭ silvanalŭ aşa costisitorŭ au potenţatŭ spesele causate cu planurile de economisare asupra pădurilorŭ, a căror gătire s'a urgitatŭ cu atâta nedumerire dela venirea actualului comite în fruntea nefericitului comitatŭ B-Năsĕudŭ.

*

Dela venirea în fruntea comitatului a actualului comite amŭ simţitŭ greutatea situaţiunei pe tóte terenele.

La venirea lui aici era ca inspectorŭ regescŭ de scóle unŭ omŭ cu multă prudenţă şi multŭ tactŭ, care scia ce va se dică sentinţa „dă lui D-deu ce e alŭ lui

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

(6)

CARMEN.

— Novelă. —

„La casarmă vreĭ sĕ te ducĭ"? îmĭ rĕspunse despreţuitorŭ, „doră şi tu eştĭ negru de te laşĭ sĕ te pórte cu lănţuculŭ de nasŭ? Eştĭ unŭ adevĕratŭ canari [1]) intocmai tu, ca şi hainele tale. Du-te inimă de pasere".

Şi nu m'am dusŭ. Am rĕmasŭ, cu risiculŭ de-a ajunge érăşĭ în arestŭ. In cealaltă di dimineţa, ea îmĭ spuse că trebue sĕ ne despărţimŭ. „Ascultă-me, Joscito, eu te-am plătitŭ pe tine", dise ea. „După legile nóstre nu-ţĭ datorescŭ nimicŭ, fiindŭ-că eştĭ *pajollo* (străinŭ de nemulŭ meu). Dér eştĭ frumosŭ băiatŭ şi mi-ai plăcutŭ. Acum nu ne mai datorimŭ unulŭ altuia nimicŭ. Dumnedeu cu d-ta".

Am întrebat'o, când ne vomŭ vedé érăşĭ?

„Acuşĭ, când nu veĭ mai fi aşa hĕbĕucŭ", rĕspunse ea rîdêndu-mĭ. După aceea cu vóce seriósă continuă: „Scĭ că eu credŭ, că te iubescŭ puţinŭ? Dér asta nu póte ţinĕ multŭ. Lupulŭ şi căţelulŭ nu se împrietinescŭ pentru multă vreme.

Póte că decă ar primi legile egiptene, mi-ar plăcé sĕ-ţĭ fiu romi. Dér asta e curată nebunià şi nicĭ-odată nu se póte întêmpla. Ei, crede-mĭ amice, că eftinŭ ai scăpatŭ. Te-ai întêlnitŭ cu draculŭ, da, cu draculŭ; elŭ nu e totdéuna negru, nu te-a strînsŭ de gâtŭ. Eu portŭ lână, dér pentru aceea nu suntŭ berbece (proverbŭ ţigănescŭ). Pune lumină de cêră înaintea „majari"-ei, (sfintei vergure) căcĭ a meritat'o . . . Sĕ mergemŭ; înc'odată D-deu cu d-ta. Nu te gândi mai multŭ la Carmencite, fiindcă o cununĭ c'unŭ vĕduvŭ cu picióre de lemnŭ" [2]).

Grăindŭ astfelŭ, trase rătéza dela uşă şi petrecêndu-me până afară la stradă, ea a rĕmasŭ acolo, eu am plecatŭ mai departe.

A avutŭ dreptate. Bine aşĭ fi făcutŭ decă nicĭ-odată nu mĕ mai gândeamŭ la ea; dér de atuncĭ credĭ că puteamŭ sĕ mĕ gândescŭ la altceva? Nu! Tótă diua umblamŭ în susŭ şi în josŭ sperândŭ c'o voiu întêlni. Am întrebatŭ despre ea pe bĕtrâna femeă şi pe la cofetăriă, dér amêndoue îmĭ spuneau, că s'a mutatŭ în Laloro (aşa se numesce Portugalia). Ele de bună sémă că au primitŭ instrucţii dela Carmen, dér în curêndŭ le-am prinsŭ cu minciuna. După vre-o câteva sĕptĕmânĭ trebuia sĕ ţinŭ straja la o pórtă de-a oraşului. Câţĭva paşĭ dela pórtă era o deschidĕtură în zidulŭ dimprejurŭ unde peste di lucrau mai mulţĭ ómenĭ, ér nóptea trebuia sĕ se ţină strajă. In decursulŭ dilei am vĕdutŭ de mai multe orĭ pe Littas Pattia învêrtindu-se pe lângă străjĭ şi vorbindu cu unulŭ sĕu altulŭ din consoţii mei.

Toţĭ o cunosceau fórte bine, ér pescii şi prăjiturile ei şi mai bine. Vine deodată spre mine şi întrébă, decă nu sciu ceva nou despre Carmen?

„Nu", i-am rĕspunsŭ.

„Atuncĭ dér, veĭ audi vecine".

Nu m'a înşelatŭ. Peste nópte era tocmai rĕndulŭ meu de străjuitŭ la deschidĕtura zidului. După-ce comandantulŭ se retrasă, vĕdŭ că s'apropiă de mine o femeă. Inima îmĭ şoptea că e Carmen. Intr'aceea strigaiu: „Grijesce! aicĭ nu-ţĭ este iertatŭ sĕ umblĭ".

„Nu fi nebunŭ", îmĭ rĕspunse, făcêndu-se cunoscută.

„Cum, tu eştĭ Carmen"?

„Da, pămêntene. Dér sĕ vorbimŭ puţine şi bune. Vreĭ sĕ câştigĭ unŭ duro? Indată vorŭ trece pe aicĭ nisce ómenĭ cu bagaje; lasă-i sĕ trécă în pace".

„N'o potŭ face", i-am rĕspunsŭ, „nu îmĭ este iertatŭ sĕ-i lasŭ se trécă; aşa-mĭ este porunca".

„Porunca, porunca! Nu te gândeai la poruncă şi în strada Candilejo"?

„Ah", i-am respunsŭ pierdêndu-mĭ cumpĕtulŭ, „era vrednicŭ lucru ca sĕ-mĭ uitŭ de poruncă atuncĭ, dér banii contrabandiştilorŭ nu-i voiu primi".

„Sĕ vedemŭ, decă nu-ţĭ trebuescŭ banii, vomŭ merge sĕ prândimŭ încă odată la Dorothea"?

„Nu", i-am rĕspunsŭ, mai înecându-mĕ de sila ce mi-o făceamŭ. „N'o potŭ face".

„Şi aşa e bine. Decă ţi-se punŭ atâtea piedecĭ, voiu sci eu la cine sĕ recurgŭ. Voiu chema pe comandantulŭ tĕu la Dorothea. Aşa se vede, că elŭ e bunŭ băiatŭ şi că nu trimite la străjuitŭ decâtŭ numai ómenĭ de aceia, carĭ nu vĕdŭ mai multŭ decâtŭ trebue sĕ vĕdă. Rĕmâi cu Dumnedeu, canari. O sĕ rîdŭ cu hazŭ în diua în care te vorŭ spêndura".

In faţa acestui diavolŭ de femeiă mĕ simţeamŭ cu multŭ prea slabŭ decâtŭ sĕ nu o chiemŭ înapoi promiţêndu-i că voiu lăsa liberă trecere întregei ţigănimĭ numai sĕ-mĭ capĕtŭ unica remuneraţiă ce-am doritŭ-o aşa de multŭ. S'a juratŭ că-şĭ va ţinĕ cuvêntulŭ şi-apoi fugi sĕ încunosciinţeze prietinii carĭ aşteptau câţi-va paşĭ departe de noi. Erau numai cincĭ, între ei şi Patti, toţĭ încărcaţĭ bi-

[1]) Alusiune la uniforma lui galbenă.

[2]) Spênduràtórea.

Dumneḑeu şi împĕratului ce e alŭ împĕratului.“ Era Szeremley Lajos. Chiar pentru aceste calităţĭ se tredi odată, că i-se ḑice şacŭ şi se pune ca subinspectorŭ Dr. Havas, unŭ omŭ caɹe s'a lăpĕdatŭ de naţionalitatea, de legea şi numele străbunilorŭ sĕi, şi care părăsindu-şĭ şi cariera sublimă a dreptului, — căcĭ e Dr. în dreptŭ — a întratŭ în céta acelora, a cărorŭ măiestriă este a afla partea cea slabă a ómenilorŭ dela putere şi a călări pe ea. Şi Dr. Havas trăgêndŭ mereu pe córda ambiţiunei fără marginĭ a comitelui 'şĭ ajunse scopulŭ, căcĭ Szeremley fŭ transferatŭ; ér dênsulŭ numitŭ inspectorŭ reg. de şcóle alŭ Comitatului B-Năseudŭ.

Era numai lucru naturalŭ că acestŭ nou inspectorŭ de şcóle — Dr. juris — sĕ se recomande cu o descoperire, orĭ reformă. Nicĭ nu întârḑiă multŭ şi se presintă cu *şcólele comunale*, unŭ soiu de şcóle cu totului totŭ necunoscutŭ în acestŭ ţinutŭ, pentru-că la noi fiă-care comună îşĭ are fondulŭ sĕu scolasticŭ confesionalŭ, din ale căruia venite se susţine în fiecare comună câte o şcólă cu unulŭ orĭ mai mulţĭ învĕţătorĭ, după cum pretinde necesitatea.

Deodată ne treḑimŭ, că se otăresce înfiinţarea de şcóle comunale în comunele: Ilva-mare, Mogura, Ilva-mică, Majerŭ, Rebra, Neposŭ, Salva şi Telciu.

In unele comune, cum d. e. în Mogură, Majerŭ, Salva şi Telciu, — aflându-se códă la toporŭ, s'au şi înfiinţatŭ numai decâtŭ; în celelalte, vĕḑêndu-şĭ senatele şcolastice şcólele amenințate, cu o energiă demnă de tótă lauda au sistemisatŭ posturĭ nouĕ de învĕţătorĭ confesionalĭ şi s'au provĕḑutŭ cu edificie scolastice corĕspundĕtóre legilorŭ, avêndŭ firma speranţă, că prin aceea vorŭ preveni orĭ-ce şicanare. Dér s'au înşelatŭ. Inspectorele a denumiuŭ în tóte comunele menţionate învĕţătorĭ cu salare de 400—600 fl. la anŭ şi prin organele politice a închiriatŭ şi localităţĭ pentru şcóla comunală pe spesele comunei politice.

In Ilva-mică, deşi e învĕţătorŭ comunalŭ de trei anĭ de ḑile totu-şĭ *nu are nici unŭ elevŭ, în Rebra nicĭ unulŭ.*

Şi ducŭ puternicii ḑilei lucrulŭ până la absurdŭ. In Ilva-mică esista o scólă conf. cu 2 învĕţătorĭ; ér numĕrulŭ copiilorŭ obligaţĭ a cerceta şcóla abia se urcă la 100; esistă o şcólă nouă respective edificiu clăditŭ conformŭ cerinţelorŭ hygienice *şi cu tóte acestea cu puterea ţinŭ unŭ învĕţătorŭ pe spinarea comunei politice*, care e totodată şi confesională, şi o localitate pentru şcólă cu multŭ mai slabă, decâtŭ cea a şcólei confesionale.

Totŭ astfelŭ în Neposŭ, cu acea deosebire, că aicĭ a edificatŭ şi comuna unŭ edificiu nou pentru şcóla comunală.

E lesne în Neposŭ, căcĭ comuna are banĭ, apoi unde'sŭ banĭ póte şi notarulŭ sĕ-şĭ câştige merite patriotice şi laudatorii patriotice, mai alesŭ când te chiamă Burduhosŭ; e greu însĕ în Rebra, unde cu tóte că confesiunea susţine doi învĕţătorĭ şi copii obligaţĭ abia'sŭ vr'o 95 şi trebue sĕ ţină unŭ învĕţătorŭ şi o şcólă comunală prin repartiţiune, aşa încâtŭ după florinulŭ de dare are sĕ plătéscă ca aruncŭ vre-o 85 cr. fiă-care contribuabilŭ.

Infiinţarea de şcóle comunale ar mai fi avutŭ óre-care sensŭ numai atuncĭ, décă confesiunea nu-şĭ făcea datorinţa, după repeţite provocărĭ.

Din tóte acestea se vede că poporaţiunea din fostulŭ districtŭ alŭ Năsĕudnlui a ajunsŭ în o situaţiă din cele mai grele şi mai amenințătóre şi este supremulŭ timpŭ ca ómenii chemaţĭ sĕ facă totŭ posibilulŭ pentru ameliorare câtŭ mai curêndŭ, căcĭ totŭ momentulŭ numai potenţéză greutatea situaţiunei.

Presupunŭ multe dela puternicii ḑilei, totu-şĭ n'aş vrea sĕ fiu aşa de pesimistŭ ca se credŭ, că intenţionéză a aduce la sapă de lemnŭ pe acea poporaţiune pacĭnică; pentru-că presupunemŭ atâta judecată dela ei, câtŭ se sciă, că pentru statŭ şi ordinea publică nimicŭ nu e mai primejdiosŭ decâtŭ unŭ proletariatŭ făcutŭ din ómenĭ dedaţĭ la traiu bunŭ; mai apróре de adevĕrŭ s'ar păré că stă acea presupunere, că posiţiunea acésta tristă şi amenințătóre, ni-s'a creatŭ mai multŭ din interesŭ materialŭ, ni-s'ar fi creatŭ adecă din causa colosalului procesŭ, ce'lŭ avemŭ cu familia Kemenyi, în care punctŭ ca înruditŭ, e interesatŭ şi comitele supremŭ.

DIN AFARĂ.

Amenințări rusescĭ.

Fóia colonelului rusŭ Vladimir Vladimirovicĭ Komarov, „Svjet“, cu tóte desminţirile ce s'au datŭ, ia de adevĕrată scirea, cumcă s'arŭ grămădi trupe austro-ungare la graniţa sêrbéscă cu scopŭ de a ocupa Serbia, şi amenință ḑicêndŭ: „Austro-Ungaria trebue sĕ scie, că de unŭ amestecŭ înarmatŭ în afacerile sêrbescĭ nu póte fi vorba. O ocupare a Belgradului de către trupele austro-ungare ar avé ca urmare nemijlocită procederea cea mai energică a Rusiei şi în acestŭ casŭ Rusia nu s'ar da îndĕrĕtŭ nicĭ dela ocuparea Galiţiei“. Scirea despre grămădirea trupelorŭ austro-ungare la graniţa Serbiei au dat'o corespondentulŭ unei foi englezescĭ şi o fóiă ungurésсă.

Espediţia Acinoff.

Cazaculŭ Acinov, care întreprinsese o espediţiă în Abisinia, dér fără resultatŭ, căcĭ céta lui a fostŭ bombardată de Francezĭ, a fostŭ dusŭ la Sevastopolŭ pe o corabiă de rĕsboiu rusă împreună cu archimandritulŭ Paisie, care încă luase parte la espediţiă. Din ordinulŭ Ţarului se va face o strictă cercetare asupra nesuccesului espediţiei ruse pe litoralii Mării Roşii. Se vede de aci, că espediţiunea nu-i era tocmai indiferentă guvernului rusŭ şi că e cu neputinţă a se crede, cumcă n'ar fi avutŭ nicĭ o cunoscinţă despre espediţiă, deórece înainte de plecare Acinoff şi Paisie au fostŭ primiţĭ de guvernamentulŭ din Odessa şi de delegatulŭ de acolo alŭ ministerului de esterne Putateff. Ba fostulŭ ministru de marină, admiralulŭ Şesta-Koff, i-a datŭ espediţiei şi tunurĭ şi i-a pusŭ la disposiţiă vaporulŭ „Rossia“ pentru transportŭ la Marea Roşiă. Afară de asta ambasadorulŭ rusŭ din Constantinopolŭ d-lŭ Nelidoff nu se póte sĕ nu scie despre trecerea espediţiei prin Dardanele şi decĭ, décă n'ar fi fostŭ cu scirea guvernului întreprinsă, ar fi putut'o opri. Prin urmare fiasculŭ espediţiei nu póte trece fără a produce o rea impresiune în înaltele cercurĭ oficiale rusescĭ.

O depeşe confidenţială a lui Crispi.

„Gaulois“ publică o depeşe confidenţială ce ministru-preşedinte italianŭ ar fi trimis'o la 9 Martie 1889 către ambasadorulŭ italianŭ din Berlin. In depeşe rógă Crispi pe ambasadorulŭ, ca sĕ-şĭ dea tóte silinţele a sterge impresiunea cea rea, ce a produs'o în cercurile curţii din Berlin intrarea atâtorŭ liberalĭ în noulŭ ministerŭ italianŭ. Opiniunea publică cere imperiosŭ, décă nu încheiarea unui tractatŭ de comerţŭ, dér totuşĭ unŭ *modus vivendi* cu Francia. Guvernulŭ e nevoitŭ a satisface acestei dorinţe, décă vrea sĕ capete jertfele necesare pentru complectarea înarmării. Producĕtorii italianĭ n'au pututŭ afla alte pieţe unde sĕ-şĭ desfacă mărfurile. Isvórele de veniturĭ se 'mpuţinau, bugetulŭ decĭ suferea din causa acésta şi lipseau mijlócele pentru completarea organisării flotei şi armatei, spre a împlini îndatoririle luate faţă cu cabinetele din Berlin şi Viena. Trebuia decĭ sĕ se aducă în ministerŭ ómenĭ, carĭ sĕ ajute a potoli agitaţiunea din ţéră şi sĕ facă cu putinţă compromisulŭ comercialŭ cu Francia. Seismit-Doda e bărbatulŭ pentru acestŭ rolŭ de împăciuire; elŭ trece de amicŭ alŭ Franciei şi însuflă ministrilorŭ francesĭ multă simpatiă. Era cu neputinţă a evita acestŭ modŭ de împăciuire, décă nu voia guvernulŭ a se espune periculului d'a se nimici la alegerile generale întregulŭ programŭ alŭ guvernului şi sistemulŭ alianţelorŭ. In notă mai asigură Crispi, că rolulŭ colaboratorilorŭ sĕi e trecĕtorŭ şi că nimicŭ nu s'a schimbatŭ în programulŭ politicŭ şi militarŭ.

SCIRILE ḐILEI.

Procesulŭ de pressă alŭ „Luminătorului.“ Cetimŭ în „Luminătorulŭ“: „Recercarea judelui investigatoriu din Aradŭ, pentru începerea investigaţiunei, a ajunsŭ le trib. reg. din Timişóra. In 19 ale cur. a fostŭ citatŭ redactorulŭ nostru la judele investigatoriu d'aicĭ pe ḑiua de 20 ale cur. Articulii incriminaţĭ suntŭ Nrii 89 şi 90 din anulŭ trecutŭ, respective articolulŭ de Crăciunŭ, ce tractéză despre „pace şi bunăvoinţă“, şi celŭ de anulŭ nou, carele reamintesce „anulŭ 1789 şi desvoltarea libertăţii popórelorŭ.“ Acusa ridicată de vestitulŭ procurorŭ reg. Parecz se întemeiază pe § 172 din codice şi cântă pe cunoscuta, ruginita şi scârbósa córdă de agitare „la ură în contra Maghiarilorŭ“ („izgatás a magyarok elleni gyülöletre.“) Numai de nu i-ar pocni odată córda acésta numitului procurorŭ!“

***

Rĕscumpărarea regalielorŭ. Lucrările pregătitóre pentru rĕscumpărarea regalielorŭ au progresatŭ aşa de multŭ, încâtŭ pretenţiunile de despăgubire, ce se vorŭ anunţa până la finele lui Aprilie, se vorŭ puté resolva cu cea mai mare grabă. Numĕrulŭ celorŭ carĭ pretindŭ despăgubirĭ se urcă la vr'o 36,000. Comisarĭ ministerialĭ în acéstă afacere suntŭ numiţĭ: consilierulŭ de secţiă în ministerulŭ de finanţe Vincenz Moritz şi inspectorulŭ de ţinere în evidenţă a dărei de pămêntŭ Paul Hanz pentru comitatele Bihorŭ, Bistriţa-Năsĕudŭ, Braşovŭ, Făgăraşŭ, Ciucŭ, Solnocŭ-Dobêca, Hunedóra, Coşiocna, Murĕşu-Turda, Alba-de-josŭ, Sibiiu, Têrnava-mare şi mică, Treiscaune, Odêrheiu, Turda-Arieşŭ şi Sĕlagiu. Aceştĭ comisarĭ au sĕ controleze tóte lucrările de despăgubire.

***

---

nişorŭ cu articolĭ de vênḑare englesescĭ. Carmen mergea înainte sĕ dea semnŭ cu castagnettele sale soţilorŭ sĕi décă se va întêmpla sĕ se întâlnéscă cu patrule. Nu era însĕ nicĭ o lipsă. In vreme de unŭ ceasŭ contrabandiştii îşĭ isprăvиră lucrulŭ.

In altă ḑi m'am dusŭ în strada Candilejo. Carmen mĕ aştepta şi se pare că nu prea era bine dispusă.

„Nu-mĭ place omulŭ care aşteptă multă rugăminte“ ḑise ea. „Mai mare serviţiu mĭ-ai făcutŭ de rêndulŭ celălaltŭ când nu se scia cu ce ţi se va rĕsplăti. Erĭ te-ai tocmitŭ cu mine. Dér ţine, aicĭ ai un duro, pentru ostenéla ta; du-te“.

Era pe-aci sĕ-i aruncŭ banulŭ în capŭ şi sĕ mi ţ'o fórfecŭ bine. Dér mĭ-am păstratŭ cumpĕtulŭ şi după o oră de sfadă m'am depărtatŭ turbatŭ de mănią. Am umblatŭ încóce şi încolo câtăva vreme prin oraşŭ. In fine am întratŭ într'o biserică şi ascunḑêndu-mĕ în celŭ mai întunecatŭ colţŭ, am vĕrsatŭ rîurĭ de lacrimĭ fierbinţĭ. Deodată mĕ agrăesce cineva: „lacrimĭ de crocodilŭ! voiu face din ele bĕutura farmecului“. Privesc şi étă înaintea mea Carmen. „Ei pămêntene, mai trebuescu-ţĭ acum? Vedĭ aşa trebue sĕ fiă: te iubescŭ împotriva voinţei mele, findcă de când m'ai lăsatŭ nu sciu ce m'a apucatŭ. Sĕ vedemŭ dér, vréi sĕ vii în strada Candilejo?“ Carmen era schimbăciósă ca vremea la noi. Ea mĭ-a promisŭ că ne vomŭ întâlni érăşĭ la Dorothea, dér nicĭ astădată n'a venitŭ. Dela Dorothea de altă parte am înţelesŭ, că a mersŭ sĕ lucre cu ţiganii în Laloro.

Eu însĕ sciam ce se ţinŭ că e adevĕratŭ din tóte astea. Am căutat'o decĭ şi de douĕḑecĭ de orĭ în strada Candilejo. In zadarŭ.

Intr'o séră eram la Dorothea când étă că întră Carmen cu unŭ tênĕrŭ locotenentŭ din regimentulŭ meu.

„Depărtéză-te de aicĭ numai decâtŭ“ îmĭ ḑise în limba bascică. Eu am rĕmasŭ nemişcatŭ cu-o adêncă mâhnire în inimă.

„Ce cauţĭ aicĭ?“ se rĕsti locotenentulŭ privindu-mĕ cu dispreţŭ. „Curăţă-te numai decâtŭ de aicĭ!“

Nu puteam sĕ facŭ nicĭ o mişcare, stam pironitŭ locului. Locotenentulŭ se mânia vĕḑêndŭ că nicĭ nu mĕ mişcŭ nicĭ nu-lŭ salutŭ; mĕ prinse de gulerŭ şi mĕ scutură odată şi bine. Nu sciu ce i-am rĕspunsŭ. Sciu însĕ că amêndoi ne-amŭ scosŭ săbiile. Bĕtrâna femeiă îmĭ prinse braţulŭ ér locotenentulŭ îmĭ făcŭ o rană pe frunte, şi acum i-se cunósce urma.

Am păşitŭ îndĕrĕptŭ şĭ-am doborîtŭ la pămêntŭ pe Dorothea cu cotulŭ, ş'apoi fiindŭ că locotenentulŭ cerca sĕ mĕ atace din nou, eu i-am pusŭ vêrfulŭ săbii în pieptŭ şi elŭ orbesce s'a aruncatŭ asupra mea, străpungêndu-se. Carmen numai decâtŭ a stinsŭ lampa şi ḑise în limba ţigănéscă către Dorothea, sĕ ne mântuimŭ. Eu am eşitŭ la stradă şi am începutŭ sĕ fugŭ însu-mĭ nesciindŭ încătrău. Părea că cineva mĕ urmăresce. Venindu'mĭ în fire am vĕḑutŭ pe Carmen care nu vrea sĕ mĕ părăséscă. „Hĕbĕucule“ ḑise ea „nu sci sĕ facĭ decâtŭ blăstămăţii! Aşa-i, nu ţ'am spusŭ că-ţĭ voiu fi spre perḑare? Dér ce? Tóte îşĭ au léculŭ lorŭ când o flamandeză de Roma (ţigancă) a ajunsŭ sĕ fiă prietina unui omŭ. Leagă-ţĭ fruntea cu legătura asta şi dă-mĭ mie cingătórea ta. Aşteptă-mĕ între rêndulŭ acesta de arborĭ. Peste douĕ minute voiu fi aicĭ.“ Ea dispărŭ şi numai decâtŭ se reîntórse c'o manta de postavŭ care scie D-ḑeu de unde a căpĕtat'o. M'am desbrăcatŭ de hainele mele şi am luatŭ mantaua numai peste cămaşă. Schimbatŭ astfelŭ şi cu legătura la frunte arătamŭ a fi întocmai ca unŭ ţĕranŭ din Valencia. Mĕ duse apoi într'o casă dintr'o stradă strîmtă care sĕmêna multŭ cu casa bĕtrânei Dorothea. Ea şi încă o ţigancă mĭ-au spălatŭ rana, m'au legatŭ aşa de bine ca orĭce chirurgŭ şĭ-apoi bĕurămŭ câteşĭ trei înainte de-a mĕ trânti pe o madraţă ca sĕ dormŭ.

In bĕutura mea era puţinŭ opiu, căcĭ abia târḑiu în cealaltă ḑi m'am treḑitŭ. Mĕ durea capulŭ grozavŭ şi aveamŭ unŭ accesŭ de frigurĭ. Abia cu multă greutate mĭ-am adusŭ aminte de înfiorătórea scenă din séra trecută. După ce mĕ legară de nou, Carmen cu tovarăşa ei schimbară lângă aşternutulŭ meu câteva cuvinte în limba ţigănéscă, aşa se vede că ele ţineau unŭ felŭ de consiliu medicalŭ. Câteşĭ douĕ mĕ asigurau, că voiu fi vindecatŭ câtŭ mai curêndŭ dér că trebue sĕ mĕ depărtezŭ din Sevilla în scurtă vreme căcĭ de voiu fi prinsŭ, mĕ vorŭ puşca fără cruţare.

„Copile“, ḑise Carmen, „trebue sĕ te apucĭ de ceva; fiindŭ că regele nu-ţĭ dă mai multŭ nicĭ urezŭ, nicĭ pesce (nutremêntulŭ miliţiei în Spania) însuţĭ trebue sĕ-ţĭ câştigĭ hrana de tóte ḑilele. Décă îţĭ e la locŭ inima, hotărăsce-te şi fă-te şi tu contrabandistŭ. Nu ţĭ-am promisŭ că te voiu spênḑura? Totuşĭ e lucru mai cinstitŭ decâtŭ sĕ te lovéscă cineva în capŭ. Ş'apoi décă te pricepĭ, sĕ trăescĭ ca unŭ prinţŭ până când străjile nu te vorŭ prinde.“

In aşa modŭ bizarŭ îmĭ înfăţişă acéstă fată cariera ce aveam s'o apucŭ, ca singura ce mĭ-a rĕmasŭ după ce am pĕcătuitŭ de mórte. (Va urma.)

Focŭ. In comuna Vălcău din com. Coșiocnei, unŭ incendiu a prefăcutŭ în cenușe întrega avere a 9 economĭ. Afară de provisiunĭ marĭ de bucate au arsŭ și 3 vite. Școla a arsŭ la cincĭ capete. Paguba totală e de 10,000 fl. Se crede că foculŭ a fostŭ pusŭ și decĭ s'a pornitŭ cercetare.

***

„Naționalulŭ“ este numele unui nou dₚiarŭ liberalŭ conservatorŭ ce apare în Bucurescĭ. Ḑiarulŭ luptă în contra actualului guvernŭ și represintă vederile partidului d-lui Lascarŭ Catargiu.

***

Bandă de falsificatorĭ. Consulatulŭ generalŭ austro-ungarŭ din Scutarĭ a descoperitŭ o bandă de falsificatorĭ, care se ocupa cu falsificarea de note de 5 fl. Doi pictorĭ carĭ veneau din Muntenegru, și anume austriaculŭ Franz Jurisicĭ și Guiseppe Radjia din Scutarĭ au fostŭ arestațĭ. Banda constă din Albanezĭ, din desertórĭ austro-ungarĭ și din individĭ suspecțĭ din Muntenegru.

***

Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina. Dumineca în 12/24 Martie a. c. a ținutŭ Domnulŭ Dimitriu Socoleanu o prelegere publică vorbindŭ despre „Folosulŭ istoriei în educațiunea popórelorŭ.“ Prelegerea s'a ținutŭ în localitățile societății pentru cultura și literatura română din Bucovina, în Cernăuțĭ.

***

Cadavru de copilŭ. Unŭ măcelarŭ scóse din părăulŭ Orăștiei cadavrulŭ unui copilŭ nou născutŭ, pe care-lŭ trimise imediatŭ poliției. Acésta descoperi pe mama copilului, care e servitórea Maria Tâmpianu. La începutŭ a negatŭ faptulŭ, dér în cele din urmă a spusŭ că copilulŭ a fostŭ alŭ ei și că desperată din pricina lipsei de mijlóce l'a aruncatŭ în apă.

***

Mare poftă de mâncare are Iosif Füredi, membru alŭ teatrului ungurescŭ din Clușiu. Se spune, că piesa „A reservistak“ (reserviștii) pentru aceea nu se póte juca mai desŭ, fiindŭ că Füredi, ca unulŭ dintre jucătorĭ, mănâncă în cursulŭ representațiunei 12 cârnațĭ și directorulŭ nu e dispusŭ a furnisa aceștĭ cârnațĭ. Dér publiculŭ ungurescŭ e așa de obicĭnuitŭ de a vedé pe Füredi mâncândŭ pe scenă, încâtŭ cere ca sĕ pășéscă în continuu în rolurĭ de „mâncătorŭ“. In dilele trecute a fostŭ representațiă în beneficiulŭ lui și adoratorii lui i-au datŭ, între aplause nesfĕrșite, o cunună împletită din 40 cărnațĭ și unŭ purcelŭ friptŭ. Sub efectulu acestei „distincțiunĭ“, Füredi a jucatŭ apoi cu o vervă deosebită.

Din dieta ungurésca.

Ministrulŭ de honvedĭ br. *Fehervary* întrebă, totŭ în ședința dela 18 Martie, pe ce cale a ajunsŭ Polonyi în posesiunea scrisorilorŭ schimbate între ministrulŭ de honvedĭ și între colonelulŭ Elek? (Mare larmă în stânga estremă.) De altmintrelea, decă Polonyi n'a fostŭ împuternicitŭ de Elek a ceti acele documente, atuncĭ de sigurŭ că i-se va cere esplicărĭ, cu ce dreptŭ a făcutŭ elŭ, Polonyi, acésta.

In acéstă di, comisiunea pentru comunicațiunĭ a primitŭ proiectulŭ de lege pentru construirea liniei ferate strategice Deșiu-Zălau, după ce ministrulŭ Baross a datŭ comisiunei împărtășirĭ confidențiale despre însemnătatea strategică a liniei.

In ședința dela 19 Martie, Emericŭ *Madarasz* dice, că elŭ va trăi încă, ca sĕ vadă stîrpirea germanismului din Ungaria. E pentru vederile stângei estreme față cu legea militară.

Andor *Vadnay* vorbindŭ pentru lege dise, că o luptă perdută ar fi pentru țéra întrégă o catastrofă, mai alesŭ însĕ pentru inteligența și pentru posițiunea ca putere a națiunei ungurescĭ.

Hoitsy dice, că decă limbei ungurescĭ i-s'ar da în armată posițiunea ce i-se cuvine, acésta ar avé atuncĭ ca urmare, că și în armată s'ar înlătura cestiunea naționalitățilorŭ, precum s'a întêmplatŭ la dualisarea băncii. Vorbitorulŭ propune unŭ nou paragrafŭ, după care limba de comandă în regimentele ungurescĭ sĕ fiă cea ungurésca, ér § 25 sĕ se întregéscă, dicêndu-se că esamenul de oficerŭ sĕ se facă în limba ungurésca. Elŭ aprobă influința stradei asupra parlamentului, dér președintele îlŭ întrerupe.

In acéstă ședință s'au provocatŭ destule incidente. Oposiția atacă pe ministrulŭ Tisza acusându-lŭ de corupțiune, că a abusatŭ de posiția sa oficială ca sĕ se înavuțéscă.

Deputatulŭ *Eotvos* interpelă pe ministrulŭ Tisza și eventualŭ și pe doi colegĭ ai sĕi, decă în cestiunea căilorŭ ferate vicinale din Bihorŭ, Tisza, ca proprietarŭ de pămêntŭ în acele părțĭ, a trasŭ vre-unŭ folosŭ orĭ nu? Ministrulŭ avea în stânga Crișului o proprietate ce o vênduse cu 200,000 fl., dér venindŭ construirea unei căi vicinale în stânga Crișului, încheià unŭ contractŭ, vêndênd moșia cu 223.000 fl. E întrebare acum, că óre n'a stăruitŭ ministrulŭ Tisza sĕ se construéscă calea ferată în aceea parte? Din cheltuelĭ cadŭ în sarcina statului și a comitatului $90^{0}/_{0}$. (Singurŭ comitatulŭ 70,000). Póte fi unŭ ministru și întreprindĕtorŭ, dér posiția sa sĕ nu o folosésca pentru interesele sale private. Vorbitorulŭ interpeléză decĭ cum stă lucrulŭ cu aceste căi vicinale și cere sĕ se depună pe biuroulŭ camerei tóte actele privitóre la acéstă afacere. (Vii aprobărĭ în stânga și în stânga estremă.)

Ministrulŭ *Tisza* dice, că în adevĕrŭ are mărișóre moșii în Bihorŭ, dér construirea căii ferate vicinale din stânga Crișului s'a concesŭ numai la repețite rugărĭ ale comitatului. Moșiile cele de-a stânga Crișului 5000—5200 jugĕre le-a vêndutŭ, când lucrările pregătitóre și traseulŭ căii ferate erau deja gata. Ce privesce influința sa în acéstă afacere tocmai elŭ a fostŭ care în consiliulŭ de miniștri a manifestatŭ mai marĭ îngrijirĭ și cu tóte că o simplă concesiune se puté face, totușĭ a stăruitŭ sĕ se aducă în cameră în formă de proiectŭ de lege. A procesŭ în tótă afacerea cu cea mai mare scrupulositate. Respinge insinuarea, că ar fi luatŭ ca ministru orĭ ca deputatŭ vre-unŭ crucerŭ. Actele se vorŭ depune în cameră. Din ele se va vedé, că autoritățile strategice din fruntea armatei au declaratŭ, cumcă în privința strategică e multŭ mai prețiósă linia Oradea-mare — Mihaifălenĭ (Mihalyfalva) decâtŭ linia Püspök-Ladany-Dobriținŭ. Liniile nóstre strategice se îndreptă tóte spre nordŭ și nordostŭ, și linia dela Oradea-mare la Er-Mihalyfalva merge spre nordostŭ, dér legă totodată Oradea-mare cu Dobriținulŭ.

Ministrulŭ *Baross* declară, că e gata a depune în cameră actele privitóre la acéstă afacere.

Contele St. *Karolyi*, care stă înafară de partide, contrarŭ alŭ § 14 și § 25 din legea militară, luà cu tóte astea în apĕrare pe ministrulŭ Tisza, care — dice vorbitorulŭ — e omŭ cinstitŭ. Asemenea suspicionărĭ, ca cele ridicate de Eotvös, nu au ajuns până la onórea lui Tisza. De aceea camera sĕ esprime ca conclusŭ, că astfelŭ de bănuelĭ neîntemeiate prin nimicŭ sĕ nu se mai ivéscă în cameră.

Drépta isbucnì în aplause, ér președintele, credêndŭ că Karolyi nu avea intențiunea ca tocmai sĕ facă și propunere în sensulŭ acesta, se ridică și vrù sĕ încheie ședința. Partida guvernului protestă contra închiderei și cerù sĕ se pună la votŭ propunerea lui Karolyi. Președintele îșĭ reocupă loculŭ, lui Karolyi i-se dete unŭ petecŭ de hârtiă ca sĕ formuleze propunerea. Deputații din oposiția încunjurară loculŭ președintelui strigândŭ că s'a încheiatŭ odată ședința și decĭ sĕ stea pe lângă asta. Intr'aceea Karolyi îșĭ presentă propunerea. Polonyi strigă că se crează unŭ precedentŭ periculosŭ votândŭ o astfelŭ de propunere; și Bismarck, care e mai puternicŭ decât Tisza, a trebuitŭ sĕ se supună odată dispositiunei președintelui parlamentului germanŭ. Numeroșĭ deputațĭ se duseră la tribuna președintelui strigândŭ: „Se ține și asta de ordinea dilei! Frumósă ordine!“ Ministrulŭ Tisza stăruì apoi ca Karolyi sĕ'șĭ retragă propunerea, ceea ce se și făcŭ, ér mamelucii însoțiră pe Tisza cu ovațiunĭ până afară din sală.

Ni se cere sĕ dămŭ locŭ în diarulŭ nostru următórei *declarațiunĭ:*

Juculŭ superiorŭ, 12 Martie 1889.

Preoții greco-catolicĭ din eparchia Coșognei, fiindŭ întrunițĭ la o ceremonià funebrală în Juculŭ superiorŭ, până ce s'ar fi apucatŭ de ceremonia îndatinată, nu au întrelăsatŭ a nu primi cu viuă plăcere marinimosa faptă a Escelenței Sale depunêndŭ pentru ajutorarea preoțilorŭ deficiențĭ 5000 fl. v. a. cu carĭ a mai adăugatŭ o mărgea de mărgăritarĭ la cununa meritelorŭ sale, pentru care s'a decisŭ: cu unanimitate a i-se aduce mulțămită publică și recunoscință fiéscă. Tot-odată subscrișii nu au putută sĕ trécă cu vederea atacurile ne mai pomenite ce unŭ Preotŭ óre-care le-a ridicatŭ în N-rulŭ 37 alŭ „Tribunei“ a. c. asupra Escelenției Sale Domnului Metropolitŭ și a consilierilorŭ sĕi, precum și asupra întregului clerŭ din gremiu, fără de a-șĭ esprima indignațiunea asupra celorŭ cuprinse în acelŭ articulŭ. — Indignațiunei acesteia voesce sĕ dea preoțimea din Eparchia susŭ amintită espresiune și în publicŭ, declarândŭ pe calea acésta susŭ și tare, că ea desaprobă tóte cele conținute în acelŭ articulŭ, ca nisce calumnii și defaimărĭ; éră pe autorulŭ lorŭ îlŭ timbréză de unŭ omŭ fără caracterŭ, care nu merită sĕ mai facă parte din clerulŭ acela, pe care l'a trasŭ în noroiu și care îlŭ desprețuesce.

Ioanŭ Hossu, protopopŭ și președinte. *Vasilie Popescu*, parochŭ gr. cat. în Juculŭ inf., Notarŭ ad hoc. *Aureliu Poruțiu. Gregoriu Szabo*, *Vasilie C. Farago*, *Ioanŭ Blaga*, *Basiliu Albonŭ*, *Teodorŭ Giurgiu*, parochŭ gr. cat. în Aruncuta. *Ioanŭ Butnariu*, parochulŭ Booșiului. *Simeonŭ Peteanŭ*, parochŭ. *Dionisiu Morariu*, paroch. *Șofroniu Adamu*, preotŭ gr. cat. *Ioanŭ Peteanŭ*, preotŭ gr. cat.

Academia Română.

Sesiunea generală din anulŭ 1889.

Raportulŭ secretarului generalŭ asupra lucrărilorŭ făcute în anulŭ 1888—89.

Domnilorŭ colegi! Inainte de a vĕ presenta relațiunea anuală despre activitatea desvoltată de Academiă dela ultima sesiune generală încóce, am onóre a vĕ aduce la cunoscință, că în cursulŭ acestui anŭ Academia nóstră a perdutŭ pe doi dintre membrii sĕi onorarĭ: *George Ioanidŭ* și *Iacobu de Czihack.*

George Ioanidŭ a încetatŭ din viéță la 27 Noemvre anulŭ trecutŭ. Elŭ a fostŭ unulŭ din vechii profesorĭ ai colegiului sf. Sava. Scóla a fostŭ câmpulŭ de activitate alŭ vieții sale. Dintre scrierile publicate de Ioanidŭ cea mai însemnată este *„Dicționarulŭ elino-românescŭ“* tradusŭ după alŭ lui Scarlatŭ D. Vizantie și tipăritŭ în două volume marĭ în anii 1864 și 1869.

Doctorulŭ Iacobŭ de Czihack, născutŭ la 2 Ianuarie 1800 la Aschaffenburg în Bavaria, a venitŭ la 1825 în Moldova, unde a fostŭ profesorŭ de istoria naturală la Academia din Iașĭ, medicŭ-șefŭ alŭ miliției Moldovei și protomedicŭ alŭ Moldovei. La 1833 a fundatŭ Societatea de medicĭ și naturaliștĭ, și la 1834 Museulŭ de istoriă naturală din Iașĭ[1]). Era vice-președinte alŭ societății de medicĭ și naturaliștĭ din Iașĭ, membru alŭ societății de sciințe naturale Senenckenbergică din Francfurt încă dela anulŭ 1830, și alŭ mai multorŭ alte societățĭ învĕțate. Elŭ a publicatŭ mai multe lucrărĭ sciințifice dintre carĭ însemnămŭ aicĭ următórele:

Florae Moldavicae species ac genera hucusque excursionibus explorata ac secundum Linnaei systema ardinata Mns. Maji 1836; in „Flora“ bot. Zeitung, Jahrg. XIX (1836), Bd. 2 Beiblätter p. 58—74.

Istoria naturală întâia óră în limba românéscă de Doctorulŭ Medicinei și Cavaler Cihak. Iașĭ 1837. Opŭ dedicatŭ Alteței Sale Principelui domnitorŭ Michailŭ Sturdza.

In colaborațiune cu Dr. Iosefŭ Szabo: Heil-und Nahrungsmittel, Farbstoffe, Nutz- und Hausgerätte, welche die Ost-Romanen, Moldauer und Walachen, aus dem Pflanzenreiche gewinnen; in „Flora“ (1863).

Manualŭ pentru învĕțătura soldațilorŭ din compania sanitară a óstei Moldo-române. Iașĭ 1859.

Iacobŭ de Czihack a fostŭ unulŭ din acei streinĭ, carĭ venindŭ în țéră s'au identificatŭ întru tóte cu trebuințele ei și au lucratŭ cu căldură la desvoltarea sciințelorŭ între Românĭ. Elŭ a datŭ probe de unŭ patriotismŭ vrednicŭ de tótă stima și iubirea nóstră. Recunoscêndu-i aceste merite, societatea academică română l'a alesŭ membru onorarŭ alŭ sĕu la 1872. Imbĕtrânindŭ a părăsitŭ Moldova și s'a întorsŭ la Aschaffenburg, unde șĭ-a petrecutŭ anii bĕtrâneței și a încetatŭ din viéță în vêrstă fórte înaintată la 29 Noemvre stilŭ nou anulŭ trecutŭ. (Va urma.)

[1]) Dr. A. Fĕtul, *Despre încercările făcute pentru desvoltarea sciințelorŭ naturale în România.* Discursu, în *Analele Soc. Acad. Tom. V.* p. 2, pag. 83.

Literatură.

In editura librăriei Nicolae I. Ciurcu în Brașovŭ a eșitŭ de sub tiparŭ **„A doua carte de cetire** pentru copiii și copilele din anulŭ alŭ 2-lea de școlă,“ întocmită de: *Mai mulți prietini ai școlei.* Formatŭ 8⁰ de peste 110 pag. Prețulŭ 28 cr. Cartea este scrisă cu multă îngrijire, cuprinde 142 bucățĭ alese, parte prosă, parte poesii. Stilulŭ este ușorŭ și peste totŭ disŭ cartea corĕspunde fórte bine scopului pentru care este scrisă. In partea ultimă se află și unŭ adausŭ specialŭ, cuprindêndŭ literile bisericescĭ cirilice și câteva rugăciunĭ scrise cu acest felŭ de litere; apoi tabela înmulțirei numerĭ romanĭ etc.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 24 Martie st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.52	Vênd.	9.54
Argintŭ românescŭ -	„	9.45	„	9.48
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.61	„	9.63
Lire turcescĭ - - -	„	10.84	„	10.88
Imperialĭ - - - -	„	9.84	„	9.88
Galbinĭ .	„	5.62	„	5.65
Scris. fonc. „Albina“ $6^{0}/_{0}$	„	101.—	„	—.—
„ „ „ $5^{0}/_{0}$	„	98.50	„	99.—
Ruble rusescĭ - - -	„	127.—	„	128.—
Discontulŭ - - - -	$6½—8^{0}/_{0}$ pe anŭ.			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 22 Martie st. n. 1889.

Renta de aurŭ $4^{0}/_{0}$ - - - - - - -	102.25
Renta de hârtiă $5^{0}/_{0}$ - - - - - - -	94.40
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	146.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) - -	99.30
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	120 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) - -	114.60
Bonurĭ rurale ungare - - - - - -	104.75
Bonurĭ cu clasa de sortare - - - -	104.75
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ - - -	104.75
Bonurĭ cu cl. de sortare - - - -	104.75
Bonurĭ rurale transilvane - - - -	104.75
Bonurĭ croato-slavone - - - - - -	104.50
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ - - - - - - - -	99.85
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	141.50
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului - - - - - - - - -	129.75
Renta de hârtiă austriacă - - - -	83.55
enta de argintŭ austriacă - - - -	83.90
Renta de aurŭ austriacă - - - - -	111.55
Losurĭ din 1860 - - - - - - - -	142.30
Acțiunile băncei austro-ungare - -	891.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungar. -	311.15
Acțiunile băncei de creditŭ austr. -	304.50
Galbenĭ împĕrătescĭ - - - - - - - -	5.71
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - - -	9.60½
Mărcĭ 100 imp. germane - - - - -	59.42½
Londra 10 Livres sterlinge - - - -	121.70

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

Cătră onoraţii cetitorĭ!

„*Gazeta Transilvaniei*“ întră în anulŭ alŭ 52-lea alŭ esistenţeĭ sale.

Nenumĕratele dovedĭ de simpatiă şi de încredere ce le-a primitŭ acestŭ organŭ de publicitate din partea Românilorŭ de pretutindenĭ cu ocasiunea aniversăriĭ a cincĭdecea a esistenţeĭ sale suntŭ cea maĭ viuă şi maĭ puternică mărturiă pentru atitudinea sa politică şi naţională.

Rĕzimatŭ pe încrederea publiculuĭ românŭ şi condusŭ de iubirea de patriă şi de datoria ce o are cătră sfânta causă a românismuluĭ, organulŭ nostru n'a pregetatŭ de a aduce, maĭ alesŭ în ceĭ dece anĭ din urmă, însemnate jertfe pentru a corespunde totŭ maĭ multŭ cerinţelorŭ timpuluĭ şi trebuinţelorŭ cetitorilorŭ sĕĭ.

Astfelŭ dela 1 Ianuarie 1881 „*Gazeta Transilvaniei*“ a începutŭ sĕ apară de treĭ orĭ pe sĕptĕmână totŭ cu preţulŭ de pănă atuncĭ, ér dela 1 Aprilie 1884 apare în fie-care di, érăşĭ cu acelaşĭ preţŭ, căcĭ ceĭ 2 fl. adăugaţĭ acoperŭ numaĭ cheltuielile înmulţite cu portulŭ postalŭ.

De atuncĭ încóce amŭ făcutŭ totŭ ce ne-a statŭ în putinţă spre a aduce îmbunătăţirĭ atâtŭ în redactarea diaruluĭ câtŭ şi în întocmirea sa esterióră, pentru care scopŭ amŭ isbutitŭ ca diarulŭ sĕ-şĭ aibă tipografia propriă.

Nu-ĭ vorbă, multe se cerŭ astădĭ dela unŭ diarŭ, maĭ alesŭ când elŭ este chiămatŭ a servi causeĭ unuĭ poporŭ atâtŭ de multŭ prigonitŭ de sórte. Prin urmare nu putemŭ dice că amŭ ajunsŭ la capĕtulŭ îmbunătăţirilorŭ.

Din contră, astădĭ când, ca niciodată pănă acuma, posiţiunea diaristiceĭ nóstre s'a agravatŭ; când atâtea loviturĭ sunt îndreptate asupra eĭ cu vehemenţă aşa de mare; când procese peste procese, condamnărĭ la închisóre şi amende în banĭ o împiedecă în munca şi stăruinţele eĭ de a da pe faţă tóte nelegiuirile, prigonirile şi asupririle şi de a lupta pentru recâştigarea drepturilorŭ poporuluĭ românŭ: se cere dela noĭ sĕ ne încordămŭ puterile cu îndoită energiă şi sĕ continuămŭ lupta cu curagiu neînfrântŭ, întroduc êndŭ nouĕ reforme, pentru ca „*Gazeta Transilvaniei*“ nu numaĭ sĕ corĕspundă maĭ multŭ chiămăriĭ sale, ci sĕ se facă cu putinţă ca principiile salutare naţionale ce le propagă sĕ pótă pĕtrunde pănă şi în coliba ţĕranuluĭ.

Conduşĭ de aceste vederĭ, amŭ introdusŭ şi cu începerea anuluĭ acestuia maĭ multe esenţiale ameliorărĭ în diarulŭ nostru.

Pe lângă programulŭ, ce l'amŭ observatŭ pănă adĭ la redactarea foiĭ, suntemŭ decişĭ a cultiva maĭ multŭ şi unele terene, cărora pănă acuma póte nu le-amŭ pututŭ da atenţiunea cuvenită.

Spre scopulŭ acesta amŭ avutŭ fericirea a concentra împrejurulŭ nostru *unŭ numĕrŭ însemnatŭ de bărbaţĭ cu cunoscinţe speciale*, carĭ vorŭ colabora regulatŭ la fóia nóstră, aşa ca materialulŭ ce'lŭ va conţine sĕ fiă câtŭ maĭ variatŭ, instructivŭ şi acomodatŭ trebuinţelorŭ poporuluĭ, nu numaĭ pe tĕrĕmulŭ politicŭ, literarŭ şi socialŭ, ci ţinêndŭ deopotrivă sémă şi de interesele sale din punctŭ de vedere alŭ economieĭ, educaţiuneĭ şi higieneĭ, alŭ afacerilorŭ sale cu autorităţile cu carĭ vine maĭ desŭ în atingere şi alŭ trebilorŭ sale financiare şi comerciale.

Afară de aceea câştigându-ne convingerea, că după împrejurările poporuluĭ nostru unŭ diarŭ cotidianŭ nu este în stare a pĕtrunde în tóte păturile sociale — parte mare din causa preţuluĭ luĭ — şi astfeliu sciind că sĕ sêmte trebuinţa de a i se face cu putinţă orĭ şi căruĭ Românŭ, care scie ceti, ca sĕ fiă informatŭ despre interesele şi trebuinţele luĭ, **dela anulŭ nou 1889 încóce amŭ măritŭ în modŭ destulŭ de însemnatŭ prin adausurĭ numerele nóstre cu data de Dumineca şi sĕ le întocmimŭ şi sĕ le redactămŭ astfelŭ, ca sĕ interesczc pe orĭ şi ce cetitorŭ şi sĕ se pótă abona şi separatŭ.**

Amŭ deschisŭ dér abonamentŭ la „*Gazeta Transilvaniei*“, care deşi maĭ bogată în materialŭ, va costa ca şi pănă acuma *12 fl. v. a., pe anŭ* şi în deosebĭ pentru aceia, cărora împregiurările nu le értă de a abona întregŭ diarulŭ, amŭ deschisŭ abonamentŭ separatŭ la *numerele cu data de Dumineca* ale „*Gazeteĭ Transilvaniei*“, carĭ vorŭ costa **pe anŭ numaĭ 2 fl. v. a.**

Rugămŭ pe abonaţiĭ noştri de pănă acuma, ca sĕ stăruiască pe câtŭ le va sta în putinţă în cerculŭ domniilorŭ lorŭ pentru lăţirea „Gazeteĭ Transilvaniei“ precum şi pentru rĕspândirea în poporŭ a numerelorŭ cu data de Dumineca, ce se potŭ abona şi separatŭ.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căiĭ ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ omnibus	Trenŭ mixt
Viena	11.10	8.—		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezo-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rév		8.10	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.04	1.57	4.49
Huiedin		9.34	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriş			4.15	6.12
Ghirbeu			4.36	6.24
Nădĕşel			4.58	6.38
Cluşiu		10.34	5.26	6.56
	11.15			7.15
Apahida	11.34			7.41
Ghiriş	12.45			9.18
Cucerdea	1.30			10.—
Uióra	1.37			10.09
Vinţulŭ de susŭ	1.45			10.19
Aiud	2.07			10.48
Teiuşŭ	2.26			11.55
Crăciunelŭ	3.11			12.34
Blaşiu	3.24			12.52
Micăsasa	3.54			1.34
Copşa mică	4.09			2.19
Mediaşŭ	4.21			2.46
Elisabetopole	5.11			3.31
Sighişóra	5.45			3.59
Haşfaleu	6.12			4.32
Homorodŭ	7.32			6.53
Agostonfalva	8.17			7.21
Apatia	8.37			8.23
Feldióra	9.06			9.02
Braşovŭ	9.45			9.52
	1.55			
Timişŭ	2.53			
Predealŭ	3.28			
Bucuresci	9.35			

Predealŭ—Budapesta

	Tren de persóne	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ mixt	Trenŭ omnibus
Bucuresci			7.30	
Predealŭ			1.14	
Timişŭ			1.45	
Braşovŭ	—.—		2.32	
	4.10		7.10	
Feldióra	4.56		7.31	
Apaţa	5.37		8.14	
Agostonfalva	6.07		8.36	
Homorodŭ	6.55		9.12	
Haşfalĕu	8.36		10.24	
Sighişóra	9.13		10.46	
Elisabetopole	9.56		11.19	
Mediaşŭ	10.37		11.47	
Copşa mică	10.59		12.02	
	11.16		12.09	
Micăsasa	11.37		12.25	
Blaşiu	12.16		12.53	
Crăciunelŭ	12.33		1.05	
Teiuşŭ	1.51		1.47	
Aiudŭ	2.18		2.08	
Vinţulŭ de susŭ	2.48		2.30	
Uióra	2.56		2.37	
Cucerdea	3.14		2.53	
Ghirişŭ	4.01		3.26	
Apahida	5.28		4.40	
Cluşiu	5.56		5.—	
	6.37	5.32		8.—
Nădăşelŭ	6.58			8.36
Gîhrbău	7.14			9.02
Aghireşu	7.29	6.11		9.32
Stana	7.56			10.11
B. Huiedin	8.18	6.43		10.51
Ciucia	8.58	7.12		12.16
Bucia	9.15			12.50
Bratca	9.34			1.19
Rév	9.53	7.51		2.—
Mezo-Telegd	10.25	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.15	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.29	11.51	3.29	3.15
Budapesta	6.33	1.55	7.45	10.—
Viena	2.50	7.15	6.05	

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena		11.10	2.—
Budapesta		8.20	9.05
Szolnok		11.20	12.41
Aradŭ		4.10	5.45
	2.17	4.30	6.—
Glogovaţŭ	2.37	4.43	6.13
Gyorok	3.19	5.07	6.38
Paulişŭ	3.43	5.19	6.51
Radna-Lipova	4.05	5.41	7.10
Conop		6.09	7.37
Bĕrzava		6.28	7.55
Soborşinŭ		7.25	8.42
Zamŭ		8.01	9.12
Gurasad.		8.34	9.41
Ilia		8.55	9.58
Branicica		9.19	10.17
Deva	1.47	9.51	10.42
Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07
Orăştia		11.09	11.37
Şibotŭ		11.39	12.—
Vinţulŭ de josŭ		12.12	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46
Teiuşŭ	9.54	1.16	1.26

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ mixt	Trenŭ de pers.	Trenŭ mixt
Teiuşŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32
Vinţulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Şibotŭ	1.01	4.43	
Orăştia	1.32	5.13	11.—
Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21
Deva	2.52	6.35	
Branicĭca	3.23	7.02	
Ilia	3.55	7.28	
Gurasada	4.08	7.40	
Zamŭ	4.44	8.11	
Soborşinŭ	5.30	8.46	
Bĕrzava	6.27	9.33	
Conopŭ	6.47	9.53	
Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50
Paulişu	7.43	10.42	6.13
Gyorok	7.59	10.58	6.38
Glogovaţ	8.28	11.35	7.19
Aradŭ	8.42	11.39	7.38
	9.17	12.31	6.20
Szolnok	2.32	5.12	
Budapesta	6.—	8.20	
Viena	3.—	6.05	

Simeria (Piski)-Petroşenĭ

Simeria	6.47	2.42
Streiu	7.40	3.25
Haţegŭ	8.51	4.16
Pui	10.02	5.11
Crivadia	11.02	5.58
Baniţa	11.50	6.40
Petroşenĭ	12.30	7.12

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	9.36	4.26
Baniţa	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Haţegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.05	5.48
Aradulŭ nou	6.33	6.19
Németh-Ságh	6.58	6.44
Vinga	7.29	7.16
Orczifalva	7.55	7.47
Merczifalva	8.14	8.08
Timişóra	9.12	9.02

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.25	5.—
Merczifalva	7.19	6.02
Orczifalva	7.46	6.32
Vinga	8.15	7.02
Németh-Ságh	8.36	7.23
Aradulŭ nou	9.11	8.01
Aradŭ	9.27	8.17

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	9.26	4.19
Turda	9.47	4.40

Turda—Ghirişŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirişŭ	8.50	3.40

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	6.05
Odorheiu	9.45

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	5.38
Sighişórá	9.16

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa-mică	2.29	4.35
Şeica mare	3.02	5.05
Lómneşŭ	3.46	5.46
Ocna	4.18	6.17
Sibiiu	4.42	6.40

Sibiiu-Copşa-mică

Sibiiu	8.50	10.—
Ocna	9.17	10.24
Lómneşŭ	9.45	10.50
Şeica mare	10.20	11.20
Copşa-mică	10.49	11.45

Cucerdea-Oşorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheţa	3.35	10.50	3.58
Ludoşŭ	3.56	11.11	4.20
M.-Bogata	4.06	11.20	4.30
Iernutŭ	4.43	11.57	5.11
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.28
Miraşteu	5.21	12.36	5.53
Oşorheiu	5.40	12.55	6.13
	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.56	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oşorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.35	8.—
Oşorheiu		10.20	9.49
	6.56	12.15	10.20
Miraşteu	7.16	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.40	12.58	11.02
Iernutŭ	8.03	1.19	11.23
M. Bogata	8.37	1.49	11.53
Ludoşŭ	8.51	2.02	12.06
Cheţa	9.08	2.18	12.22
Cucerdea	9.40	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Unied.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Unied.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.36
Cerna	9.50
Simeria	10.15

Murĕşŭ-Ludoşŭ-Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.40
Ţagŭ-Budatelecŭ	8.02
Bistriţa	— —

Bistriţa-Murĕşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	— —
Ţagŭ-Budatelecŭ	9.41
Murĕşŭ-Ludoşŭ	1.11

Notă: Numeriĭ încuadraţĭ cu liniĭ gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ.